

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Ivrisdictione Episcoporum Germaniae

Wintzler, Christoph

Coloniae, 1614

2. Rescripta siue Indulta aliquot Apostolica ad officium eiusdem Vicarij pertinentia, prout anno 1609. à defuncto Vicario publicata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10387

COMMISSIONES ET EDICTA. 83

spensandi, Literas commendatitias & dimissorias ad omnes etiam sacros ordines concedendi ac celebrandi, nec non generaliter & specialiter omnia & singula alia, quæ ad Vicarium in Spiritualibus generalem pertinent de Iure vel consuetudine, licet ea Commissionem magis exigent specialem faciendi & exequendi; simulque Indulta à sanctis. Dño nostro Paulo Papa Quinto cœteris in casibus sibi aliquin reseruatis Nobis concessa exercendi & exequendi, Nostram authoritatem & facultatem in hoc tibi plenarie committimus & concedimus per præfentes, Volumus autem, quod omnes & singulæ litteræ & processus per te decernendi & sigillandi, sigillo Officialatus Curix nostræ Coloniensis & non alias sigillêtur, In quorû omnium fidê ac testimoniûm has litteras nostras Charissimi Nepotis & Coadiutoris nostri subscriptas manu sigilli nostri appensione communiri fecimus, Datum Bonnæ 30. Decemb. Anno à Christo nato 1611.

Rescripta siue indulta aliquot Apostolica ad officium eiusdem Vicarii pertinentia, prout anno 1609. à defuncto Vicario publicata.

HENRICVS Reck Iuris vtriusq; Doctor Metropolitanæ nec non Collegiatæ Diui Georgii Ecclesiarû Colon. Presbyter Canonicus Capitularis & respectiue Decanus Curixq; Archiepiscopalis ibidê Officialis, nec non Reuerendiss. & Sereniss. Principis & Domini Dñi. ERNESTI electi & cõfirmati Archiepiscopi Colõ. S. Romani Imp: per Italiã Archicancellariû Principis Electoris, Episcopi Leodië, Administratoris Monaste-

Monasteriensis, Hildesheimensis Ecclesiarum,
 Principis Stabulensis, Comitis Palatini Rhe-
 ni superioris & inferioris Bauariæ, Westualia,
 Angariæ & Bullionis Ducis, Marchionis in Fran-
 chimont, &c. Domini nostri Clementissimi
 in Spiritualibus Vicarius generalis & in negotiis
 dispensationum, absolutionum, vnionum, alia-
 rumque gratiosarum ad Archiepiscopales casus
 & ordinarii Potestatem spectantium concessio-
 num intra Ciuitates & Diocœsin Coloniensem
 occurrentium Commissarius specialiter depu-
 tatus. Vniuersis & singulis Decaniarum Rurali-
 um siue Christianitatum per Diocœsin Coloni-
 ensem constitutarum, vbicunq; locorum re-
 sidentibus Decanis & eorum singulis Salutem
 sempiternam. Postquam antehac Sanctissimus
 in Christo Pater & Dominus noster, Dominus
 PAVLVS diuina prouidentia Papa eius nominis
 Quintus, temporum & locorum horum neces-
 sitatibus ita postulantibus, benememorato Re-
 uerendissimo & Serenissimo Archiepiscopo, Ele-
 ctori Coloniensi, &c. ad maiorem subditorum
 Metropolitanæ Ecclesiæ & Diocœsis Coloniens-
 sis, & aliorum tam Ecclesiasticorum quam secu-
 larium ædificationem, solamen, securioremque
 vitæ ac status eorundem prosperitatem atque
 æternam animarum salutem certas quasdam &
 singulares facultates in casibus etiam plerisque,
 alioquin sacrosanctæ Sedi Apostolicæ reserua-
 tis, dispensandi, absoluendi, aliasq; gratias con-
 cedendi, de speciali Pontificia benignitate in-
 dulserit, ac sua Serenissima Celsitudo nobis tan-
 quam Vicario in Spiritualibus generali pro tem-
 pore

pore eiusmodi facultates Apostolicas non minus, quam Ordinarias, citra etiam præiudicium earundem, in casibus emergentibus ac necessitatibus prædictis, per & intra Ciuitates & loca omnia totius Diœcesis Colonienſis fideliter exercendi & exequendi, munus ac vices commiserit. Nos, ea quæ ad subditorum & Diœcesanorum quorumcunq;, Domino nostro Committententi antedicto, tanquam Ordinario siue in temporalibus siue spiritualibus quomodo libet subiectorum salutem, emédationem & profectum orthodoxæq; fidei ac religionis restaurationem & incrementum, ac præcipue diuinæ indignationis placationem & auersionem tendunt, Vobis omnibus & singulis supradictis, & vestrum cuiuslibet certioranda & significanda, ideoq; prædictarum facultatum Apostolicarum summaria capita in breue compendium contracta sub infrascripto tenore transmittenda esse duximus. Vosque simul in Domino requirimus & hortamur, vt prima Synodo siue congregatione Capitulari, quam in Decaniis seu Christianitatibus vobis concreditæ seruaueritis, ac deinceps subsequentibus Synodis vniuersis & singulis Parochis, Pastoribus, Diuinorum Rectoribus, Vicecuratis seu Sacellanis Ecclesiarum vestris Capitulis siue Decanatibus subiaccantium, non solum præmissa notificetis & publicetis, verum etiam de subditis in matrimoniis de iure Canonico & diuino prohibitis, aliasque in scandaloso vel periculoso statu viuentibus serio inquiratis & inquiri, eosdemque ad sanioſam mentem reduci, & vt remediis modo præmissis à sancta Sede A-

postolica in ipsorum commodum & animarum salutem obtentis vtantur, sedulo admoneri faciat & curetis. Qua in re id quod vestri officii nomine vobis maximè incūbit, subditorumq; correctioni & conscientiarum securitati perpetuæque salutis omnino deseruit præstiteritis. In fidem præmissorum præsentis Literas per specialem nostrum in Spiritualibus Notarium infra-nominatū subscriptas, sigilli nostri maioris sub impressione iussimus & fecimus cōmuniri. Datum Colonie Anno Domini Millesimo, sexcentesimo nono. Die quidem Martis decima sexta mensis Iunii. *Sequantur nunc summaria facultatum Apostolicarum concessarum à Summo Pontifice PAVLO V. Serenissimo Archiepiscopo Coloniensi, Episcopo Leodiensi, &c. In primo diplomate 7. Calendas Augusti, Anno 1607. (a) FACULTAS in Coloniensi, Leodiensi, Frisingensi, Monasteriensi & Hildesheimensi Dioccesibus per Episcopum vel eius Officiales siue Vicarios in Spiritualibus generales, hæreticos & eorū fautores, quique libros eorum legerint, subditos etiam aliarum partium, vbi hæreses impune grassantur, tam seculares quam regulares quoscūq; si resipuerint, ab hæresibus & excommunicatione, suspensione, interdicto aliisque censuris & pœnis idcirco incurfis in vtroque foro citra aliquam habilitatem aut dispensationem absoluedi, dum modo relapsi non sint, nec præuentum de iis iudicium, quo casu Pontifex vel generalis inquisitio consulenda. Similiter per Episcopum tantum cum iisdem super irregularitate præmissorum occasione contracta, quoad*

Execu-

Executionē Ordinū tantū in vtroq; foro dispensandi. Itē subdelegandi Pastoribus facultatē eisdē in foro conscientię absoluedi; Si quis vero aliene Diœcesis in vtroq; foro absoluetur, fides recōciliationis in forma authentica ad Ordinariū transmittēda. In secūdo diplomate. Anno 1607. 6. Decēbris. FACULTAS in Diœcesibus Coloniensi & Leodiensi, pauperes siue eos, qui quotidiano labore & industria viuunt ab incestu in tertio vel quarto, aut tertio & quarto mixtis, multiplicibusue consanguinitatis & affinitatis gradibus sciēter vel ignorāter matrimonio interueniente vel non, nec nō in secundo ex actu fornicario ignoranter commissio in vtroq; foro, iniuncta pœnitētia arbitraria absoluedi, & cum iisdē dispensandi, gratis tamen ad effectū matrimonii inter se ac cum aliis etiā pauperibus similibus gradibus coniunctis cōtrahendi, prolesq; susceptas & suscipiendas legitimas decernēdi, dummodo mulieres propter hoc raptæ nō fuerint. In tertio Diplomate subdata Ann. 1607. 7. Decembris. FACULTAS arctatos quoscunque Diœcesis Coloniensis ad minores & maiores Ordines extra tempora à Iure statuta, (b) & non seruatis interstitiis à Concilio Tridentino designatis promouendi. Itēq; indulgendi degētibus, vbi penuria pisciū est, ouis & lacticiis quouis tēpore, praterquā maiore hebdomada

F 4 82

(a) Facultas absoluedi ab hærēsi pertinet de iure communi ad ordinarium, c. ad abolendam. x. de hærētic. c. presbyteros. dist. 30. abundans interim cautela non nocet.

(b) Ordinarius dispensat cum ordinato extra tempus, c. consultationis vbi gl. x. de temp. ord. alibi tamen aliter Bertach. de Episcop. p. 2. lib. 4. num. 127.

& quatuor temporibus vesci. Item Simoniacos absoluedi in foro conscientia, dimissis beneficiis & rebus per Simoniam obtentis.

*Christianus Arck Protonotarius
in Spiritualibus subscripsit.*

Commissio Officialis siue Vicarii in casibus iustitia.

ERNESTVS Dei gratia sanctæ Coloniensis Ecclesiæ Electus & Confirmatus Archiepiscopus Coloniensis, Sacri Romani Imperii per Italiam Archicancellarius, Princeps Elector, Episcopus Leodiensis, Administrator Hildesheimensis, Monasteriensis & Freisingensis Ecclesiarum, Princeps Stabulensis, Comes Palatinus Rheni, Superioris & Inferioris Bavaria, Westualia, Angaria & Bullionis Dux, Marchio Franchimontanus, Legatusque natus, Venerabili Deuoto nobis dilecto Zachæo ab Horrig Iurium Licentiatto salutem in Domino, Cum Officialatus Curia nostræ Coloniensis per obitum venerabilis, deuoti, nobis dilecti Henrici Reck, Iurium Doctoris, Metropolitanæ Ecclesiæ nostræ Coloniensis Presbyteri, Canonici & Decani ad S. Georgium, de præsentibus vacet & Nobis vti Electo & Confirmato Archiepiscopo Coloniensis Ecclesiæ incumbat, Iustitiæ administrationem promouere. Ne igitur partes litigantes in prosequendis vel introducendis causis remorentur, sed potius Iuri & Iustitiæ suus certus & legitimus cursus permaneat, Tibi cuius, legalitatem fidem & Industriam exploratam habemus, officium huiusmodi Officialatus conferimus, omnimodam potestatem dantes, in prædicta